

Sygn. akt IV U 306/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 czerwca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Maja Snopeczyńska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 05 czerwca 2018 roku w Ś.

odwołania **U. L.**

od decyzji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) we W.

w sprawie(...)

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy rolniczej

I. zmienia zaskarżoną decyzję Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) we W. z dnia 25.08.2017 roku w ten sposób, iż przyznaje powódce U. L. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej w dniu 03.07.2017 roku i jego wypłaty w kwocie 4045,00 zł (cztery tysiące czterdzieści pięć złotych) odpowiadający 5% długotrwałemu uszczerbkowi na zdrowiu;

II. zasądza od Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) we W. na rzecz powódki U. L. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

U. L. wniosła odwołanie od decyzji KRUS Oddział (...) we W. odmawiającej prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy jakiemu uległa w dniu 3 lipca 2017r. W uzasadnieniu podniosła, że czynność polegająca na rąbaniu drewna była związana z gospodarstwem rolnym.

W odpowiedzi na pozew pozwana KRUS Oddział (...) we W. wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu podniosła m.in., że podstawą odmowy przyznania powódce jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy stanowił fakt, iż powódka rąbała klocki drewniane, które były przeznaczone na opał do pieca węglowego w celu przygotowania obiadu dla siebie i rodziny. W toku postępowania podniosła, że powódka przyczyniła się do zdarzenia nieprawidłowo rąbiąc drewno lekceważąc przepisy dotyczące ochrony życia i zdrowia.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

Powódka prowadzi gospodarstwo rolne i z tego tytułu podlega ubezpieczeniu społecznemu.

W dniu 3 lipca 2017 roku powódką rąbiąc drewno na opał doznała urazu ręki. W związku z tym zdarzeniem wniosła o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku stałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy rolniczej.

Decyzją z dnia 25 sierpnia 2017r. KRUS Oddział (...) we W. odmówił powódce prawa do wypłaty jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem w dniu 3 lipca 2017 roku, gdyż nie uznano zdarzenia za wypadek przy pracy rolniczej, gdyż samo wystąpienie wypadku na terenie gospodarstwa rolnego nie uzasadnia uznania zdarzenia za wypadek przy pracy rolniczej, a niezbędny jest jeszcze związek zdarzenia z prowadzeniem działalności rolniczej.

DOWÓD: akta KRUS - w zał.

W dniu 3 lipca 2017 roku powódka chciała rozpaść w piecu i w tym celu poszła narąbać drzewa. Piec ten jest jedynym piecem w gospodarstwie powódki. Oprócz posiłków dla rodziny przygotowywane są na nim także kluska dla prosiaków, len dla cielaków, ziemniaki dla świń i kur. Ponadto piec jest z podkową i jest źródłem ciepłej wody niezbędnej dla prawidłowego prowadzenia gospodarstwa rolnego – np. na umycie dojarki, chłodni, przygotowanie letniej wody dla cielaków i prosiaków, wymycie wymion przed udojem. Woda z kuchni rurami doprowadzana jest do chłodni i stajni.

Dowód: zeznania powódki k. 13, płyta CD k. 15

wydruki fotografii k. 17

Stały uszczerbek na zdrowiu powódki w związku z wypadkiem wynosi 5%.

Dowód: opinia biegłego chirurga k. 35

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył :

Odwołanie uznać należy za zasadne.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym z akt organu rentowego, gdyż żadna ze stron nie podważyła skutecznie ich prawdziwości i autentyczności. Ponadto stwierdzenie okoliczności istotnych dla rozpoznania sprawy wymagało wiadomości specjalnych i musiało znaleźć oparcie w dowodach z opinii biegłego.

Zgodnie z art. 10 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U 2015/704) jednorazowe odszkodowanie przysługuje ubezpieczonemu, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej. Jednorazowe odszkodowanie nie przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli spowodował wypadek umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa (art. 10 ust. 2 pkt 1 tejże ustawy).

Za wypadek przy pracy rolniczej uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności:

- 1) na terenie gospodarstwa rolnego, które ubezpieczony prowadzi lub w którym stale pracuje, albo na terenie gospodarstwa domowego bezpośrednio związanego z tym gospodarstwem rolnym,
- 2) w drodze ubezpieczonego z mieszkania do gospodarstwa rolnego, o którym mowa w pkt 1, albo w drodze powrotnej,
- 3) podczas wykonywania poza terenem gospodarstwa rolnego, o którym mowa w pkt 1, zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo w związku z wykonywaniem tych czynności,
- 4) w drodze do miejsca wykonywania czynności, o których mowa w pkt 3, albo w drodze powrotnej (art. 11 ust 1 tejże ustawy).

Strona pozwana nie kwestionowała faktu wypadku powódki, jednakże poniosła, że przedmiotowe zdarzenie nie było wypadkiem przy pracy rolniczej, bowiem zdarzenie to nie nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej tylko w związku z przygotowaniem posiłków.

Sąd uznał, iż wbrew stanowisku organu rentowego zdarzenie z dnia 3 lipca 2017 roku spełnia ustawowe przesłanki wypadku przy pracy rolniczej określone w art. 11 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, bowiem zaistniały łącznie trzy przesłanki: nagłość zdarzenia, przyczyna zewnętrzna powodująca uraz oraz związek z pracą. W tym miejscu wskazać należy, że z zeznań powódki wynika, że piec w domu jest jedynym piecem w gospodarstwie powódki, a więc oprócz posiłków dla rodziny przygotowywane są na nim także kluska dla prosiaków, len dla cielaków, ziemniaki dla świń i kur; ponadto piec jest z podkową i jest źródłem ciepłej wody niezbędnej dla prawidłowego prowadzenia gospodarstwa rolnego – np. na umycie dojarki, chłodni, przygotowanie letniej wody dla cielaków i prosiaków, wymycie wymion przed udojem; woda z kuchni rurami doprowadzana jest do chłodni i stajni. Oczywiście jest, że w do prawidłowego prowadzenia gospodarstwa rolnego - w szczególności takiego z którym prowadzi się produkcję mleka - niezbędnym jest posiadanie źródła ciepłej wody. Taka woda potrzebna jest również do pojenia młodych zwierząt. Na piecu powódka gotuje także pokarm dla zwierząt hodowlanych. czynności te (udój, karmienie i pojenie zwierząt) są niewątpliwie czynnościami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. skoro - aby wykonać te czynności powódka musi napalić w piecu to także rozpalka w piecu i przygotowania do tej rozpalki są takimi czynnościami. Charakteru tych czynności nie zmienia okoliczność, że na tym samym piecu powódka gotuje posiłki dla rodziny, tym bardziej, że ciepła woda użytkowana jest przez powódkę w gospodarstwie rolnym codziennie np. do mycia dojarki. Tym samym rąbanie drewna na opał podczas której to czynności powódka uległa wypadkowi - jest typowe dla działalności rolniczej prowadzonej przez powódkę w ramach gospodarstwa rolnego.

Zdaniem Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy zdarzenie z dnia 3 lipca 2017 roku nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej, a co wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie.

Strona pozwana podnosiła, że powódka przyczyniła się do wypadku, jednak okoliczności tej w żaden sposób nie wykazała, do czego w myśl art. 6 kc była zobowiązana. Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy jednorazowe odszkodowanie nie przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli spowodował wypadek umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa. W tym miejscu wskazać należy, że żadna ustawa nie definiuje pojęcia rażącego niedbalstwa, dlatego też należy odwołać się do wykładni prezentowanej w orzecznictwie sądowym, w którym zgodnie przyjmuje się, że rażące niedbalstwo jest zachowaniem graniczącym z umyślnością, a zarazem takim, które daje podstawę do szczególnie negatywnej oceny postępowania pracownika /por. wyrok SN z 30 listopada 1999 r., II UKN 221/99 i orzecznictwo tam przytoczone - OSNP z 2001 r., nr 6, poz. 205/. Należy zgodzić się z prezentowanym w orzecznictwie poglądem, iż przez działanie z rażącym niedbalstwem należy rozumieć między innymi sytuacje, w których poszkodowany pracownik zdaje sobie sprawę z grożącego mu niebezpieczeństwa, gdyż zwykle ono występuje w danych okolicznościach faktycznych, tak że każdy człowiek o przeciętnej przezorności ocenia je jako ewidentne - a mimo to, z naruszeniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, naraża się na to niebezpieczeństwo /por. także wyrok SN z 23 października 1980 r., III URN 40/80, OSNC 1981, Nr 5, poz. 88; (...) 1982, Nr 7, poz. 55/.

Zdaniem Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy nie udowodniono powódcę, że wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez nią umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, w rozumieniu tego pojęcia zaprezentowanego wyżej. Ponadto zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., II UK 30/04, winę lub rażące niedbalstwo pracownika poszkodowanego w wypadku przy pracy należy konkretnie udowodnić. Nie wystarczy wykazanie nieprzestrzegania przepisów bhp./ M.P.Pr. (...)/, a to w niniejszej sprawie nie miało miejsca, gdyż strona pozwana wskazała jedynie, że rąbany klocek powódka przytrzymała lewą ręką i tym przyczyniła się do wypadku.

Tym samym powódcę przysługuje prawo do jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej.

W myśl art. 13 ust 1 jednorazowe odszkodowanie ustala się dla ubezpieczonego w wysokości proporcjonalnej do określonego procentowo stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Biegły orzekł, że uszczerbek na zdrowiu powódki w związku z wypadkiem wynosi 5%. Opinia biegłego specjalisty z zakresu chirurgii ogólnej jest jasna, rzetelna, wnikliwa i w pełni wiarygodna. Opinia ta została sporządzona przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę w tym zakresie, stąd wnioski z niej wypływające Sąd przyjął za własne.

Wysokość jednorazowego odszkodowania określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 maja 2007 r. w sprawie określenia wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz zasiłku chorobowego zgodnie z którym (§ 1) jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej wynosi obecnie 809 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Skoro zatem wysokość ustalonego uszczerbku na zdrowiu określono na 5% powódce przysługuje prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej w dniu 3 VII 2017 roku w kwocie 4.045 złotych.

Wobec powyższego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc należało zmienić zaskarżoną decyzję KRUS przyznając powodowi prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej w dniu 3 lipca 2017 roku w kwocie 4.045 złotych.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego znajduje oparcie w art. 98 k.p.c w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 2015 r, poz. 1804).